

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ВВ.2.2.13

Галузь знань	01 Освіта	Курс	4
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)	Семестр	7
Освітньо-професійна програма	014.07 Середня освіта (Географія та іноземна мова)	ECTS	3
	014.07 Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота	Годин	90
Статус	Вибіркова дисципліна		
Форма навчання	Денна, заочна		
Семестровий контроль	Залік		

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижнєве навантаження	
Лекції		Практичні					
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	аудиторне	самостійна робота
24	8	12	4	54	78	2	3

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Пологовська Юлія Юріївна	Пологовська Юлія Юріївна
Посада	викладач кафедри географії	викладач кафедри географії
Вчене звання		
Науковий ступінь		
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%AE.%D0%AE..pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%AE.%D0%AE..pdf
e-mail	grinenko_julia@ukr.net	grinenko_julia@ukr.net

МЕТА КУРСУ:

Сформувати у студентів знання про історичні аспекти формування та розвиток суспільно-географічних досліджень, їх напрями, конкретні теоретико-методологічні досягнення в розрізі діяльності окремих вчених та провідних наукових шкіл – від античних часів до початку XXI століття.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Студент має знати: періодизацію розвитку суспільно-географічних досліджень та їх напрями і результати в різні епохи розвитку суспільства; особливості сучасних суспільно-географічних досліджень в умовах світових глобалізаційних процесів. Студент має вміти: аналізувати географічні інформаційні джерела, виявляти об'єктивність, достовірність і науковість інформації, самостійно інтерпретувати зміст географічної інформації та відображені в ній факти, явища, події; виділяти та аналізувати етапи розвитку суспільно-географічних досліджень; давати оцінку процесам становлення і розвитку суспільно-географічного мислення. Студент має знати: внесок вітчизняних вчених у розвиток аналітичних та синтетичних економіко-географічних і суспільно-географічних досліджень української економіко-географічної школи; регіональну організацію суспільно-	Загально-професійна компетентність – розуміння предметної сутності, теоретико-методологічних положень географії та здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії й практики суспільно-географічних досліджень для освоєння теоретичних основ і методів географії. Спеціально-професійна компетентність – здатність аналізувати і узагальнювати науковий доробок провідних українських та зарубіжних вчених – суспільних географів, їх

географічних досліджень в Україні: основні суспільно-географічні організації, центри та школи. Студент має вміти: аналізувати і узагальнювати науковий доробок провідних українських та зарубіжних вчених – суспільних географів, їх наукових шкіл у розвиток географічної науки; розпізнавати дію суспільно-географічних законів на практиці.	наукових шкіл у розвиток географічної науки та розпізнавати його дію на практиці.
Студент має знати: алгоритми створення описово-структурної моделі проекту та форми і методи її успішної реалізації; Студент має вміти: створювати описово-структурні моделі проекту та формувати програми діяльності щодо його реалізації; працювати в команді, розподіляти завдання між членами групи; представити та візуалізувати результати проекту.	Проектна компетентність – готовність до теоретико-практичної діяльності з розроблення й реалізації різноспрямованих за змістом проектів
Студент має знати: способи пошуку, обробки, структурування, систематизації, зберігання, представлення, передавання інформації за допомогою традиційних та інформаційних технологій; Студент має вміти: раціонально добирати й свідомо застосовувати засоби ІКТ та освітні ресурси мережі Інтернет для ефективного здійснення професійної діяльності та постійного професійного розвитку; приймати рішення в непередбачуваних і мінливих інформаційних умовах; формувати власні бази даних з Інтернет-ресурсів навчального призначення для організації та модернізації в майбутній професійній діяльності навчально-виховного процесу.	Інформаційно-комунікативна компетентність – здатність використовувати ІКТ для опанування інформаційними потоками та для їх гарантованого донесення з метою задоволення особистих індивідуальних потреб і вдосконалювати свої знання, уміння, навички.

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Базові знання з курсів «Історична географія», «Основи теорії суспільної географії», «Географія світового господарства», «Економічна і соціальна географія України»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

евристичний, пояснювально-ілюстративний із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, метод проблемного викладання, проектних технологій, метод кейсів.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Контроль знань
Змістовий модуль I. Історія розвитку та особливості сучасних суспільно-географічних досліджень в світі			
Тема 1. Зміст, структура і завдання курсу. Географічні ідеї в античний і середньовічний періоди.	Тема 1. Зміст, структура і завдання курсу. Географічні ідеї в античний і середньовічний періоди.	Розвиток суспільної географії у Стародавній Греції. Розвиток суспільної географії у Давньому Римі.	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо.
Тема 2. Розвиток географічних ідей та напрями суспільно-географічних	Тема 2. Розвиток географічних ідей та напрями суспільно-географічних	Німецька суспільно-географічна школа.	

досліджень у XVII — XVIII ст. Формування економіко-географічного напрямку.	досліджень у XVII — XVIII ст. Формування економіко-географічного напрямку.	Французька суспільно-географічна школа.	Модульна контрольна робота. Проектні роботи.
Тема 3. Розвиток географічних досліджень та становлення економіко-географічної науки у XIX ст.	Тема 3. Розвиток географічних досліджень та становлення економіко-географічної науки у XIX ст.		
Тема 4. Головні напрями розвитку географічної науки у XX – XXI ст. Сучасні напрями суспільно-географічних досліджень.	Тема 4. Головні напрями розвитку географічної науки у XX – XXI ст. Сучасні напрями суспільно-географічних досліджень.	Англо-американська суспільно-географічна школа. Сучасні напрями розвитку суспільної географії в світі.	

Змістовий модуль II. Етапи і напрями формування суспільно-географічних досліджень в Україні

Тема 1. Історія суспільно-географічних досліджень в Україні (початок-середина XX ст.). Формування української економіко-географічної школи.	Тема 1. Історія суспільно-географічних досліджень в Україні (початок-середина XX ст.). Формування української економіко-географічної школи.	Київський вузол суспільно-географічної науки. Суспільно-географічні центри 1-го порядку: Львівський, Чернівецький, Харківський та Одеський, їх склад, наукові напрями і провідні вчені.	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота. Проектні роботи.
Тема 2. Економіко-географічні дослідження у другій половині XX ст.	Тема 2. Економіко-географічні дослідження у другій половині XX ст.	Суспільно-географічні центри 2-го порядку: Тернопільський, Волинський, Дніпропетровський, Вінницький, Полтавський, Херсонський, Сумський, Ніжинський, Криворізький та інші; їх склад, наукові напрями та провідні вчені.	
Тема 3. Сучасні напрями українських суспільно-географічних досліджень.	Тема 3. Сучасні напрями українських суспільно-географічних досліджень.		
Тема 4. Територіальна організація суспільно-географічних досліджень в Україні: основні суспільно-географічні організації, центри та школи.	Тема 4. Територіальна організація суспільно-географічних досліджень в Україні: основні суспільно-географічні організації, центри та школи.		

ОЦІНЮВАННЯ:

При підсумковому семестровому контролі у формі заліку поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 100 балів включно. Якщо студент за результатами поточної успішності набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті, і лише після цього перескладати підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання поточної успішності під час занять ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

- Поточне усне опитування під час лабораторного заняття (1-5 балів).
- Тестування (max 5-7 балів за кожне тестування) – на лабораторному занятті після вивчення теми.
- Модульна контрольна робота (max 10 балів) – виконується на лабораторному /лекційному занятті.
- Проектна робота – max 10 балів.

Вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів тощо у аудиторії (max 1-3 балів за кожне завдання в межах одного заняття).

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	1. Корнус О.Г. Історична географія: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2013. 2. Пістун М.Д. Розвиток суспільної географії в Україні у XX – на початку XXI сторіччя. Київ: ВПЦ Київський університет, 2009. 3. Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І.Франка, 2001.	Допоміжна:	1. Соціальна географія: Підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. Київ: Видавництво «Фенікс», 2019. 304 с. 2. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. Підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.
-----------------	---	-------------------	--

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Вивчення освітнього компонента «Історія суспільно-географічних досліджень» передбачає відвідування лекційних, практичних занять та підготовку до них, виконання індивідуальних і групових завдань. Під час лекційних занять для визначення рівня сформованих знань буде проводитися бліц-опитування, а для активізації пізнавальної діяльності студентів – застосовуватимуться пізнавальні і проблемні питання. На практичних заняттях будуть запропоновані різні типи завдань: письмові роботи, проекти, презентації, дискусії, ділові ігри, робота в групах для засвоєння студентами навчального матеріалу і відпрацювання практичних навичок. Підготовка до аудиторних занять передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни й питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; опрацювання конспектів лекцій, інформаційних джерел, науково-аналітичних матеріалів. Під час практичних занять передбачені наступні види діяльності студентів: участь в обговоренні актуальних питань, пов'язаних із теоретичними та прикладними проблемами становлення та розвитку суспільної географії; презентацію індивідуального та групового дослідження. Теми обираються на початку семестру, а графік їх захисту узгоджується завчасно.

Виконання практичних, індивідуальних завдань має ґрунтуватися на засадах академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань) та змістом і формою відповідати вимогам визначеним до вирішення відповідного завдання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, міжнародне стажування тощо) заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню згідно графіку консультацій викладача. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання незадовільних оцінок заліку здійснюється відповідно до Порядку ліквідації академічної заборгованості у Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. Запізнення на заняття не допускаються.